

231

8

13

Q10

C3E1

110

D

EMMA

ANTUETIS

COMMUTIS

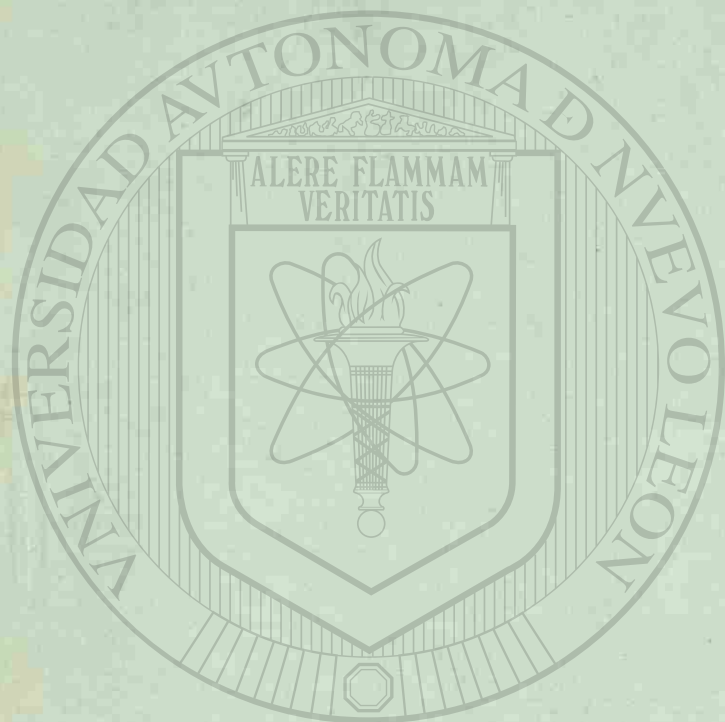
IDIE

SILBKA

GORJDA

1020001777

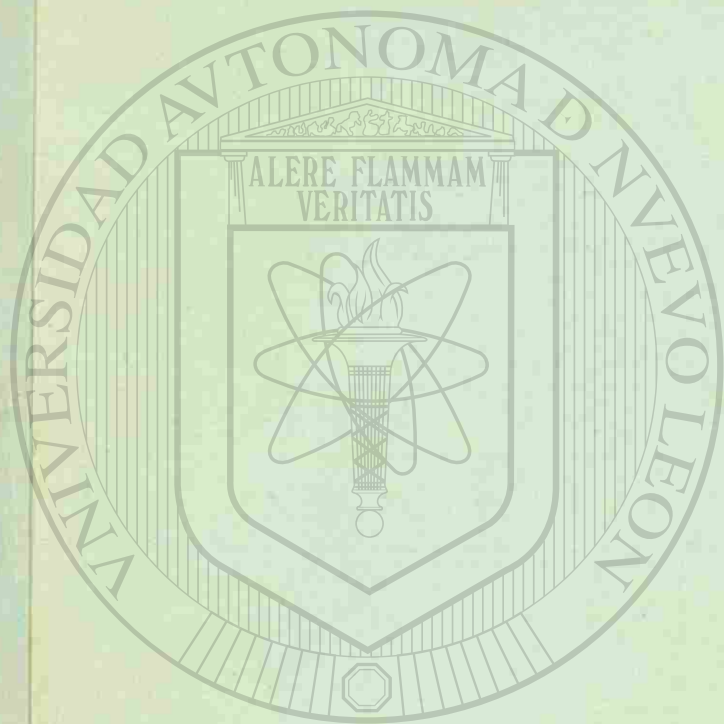
UANL

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

107603

U A N L

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

1985

felice
meliora
in
obitu
ORATIO
IN FUNEERIS
TIO.

ABITA.
IN ANNIVERSARIA
SOLEMNI
PARENTATIONE
ILLUSTRIS EQUITIS

DD. EMMANUELLIS
ESCANDON ET LLERA

Comitis de Sierra Gorda y Profectus

Provincias Internas Colonia

Anno die 22 Decembris

in Comis de Sierra Gorda

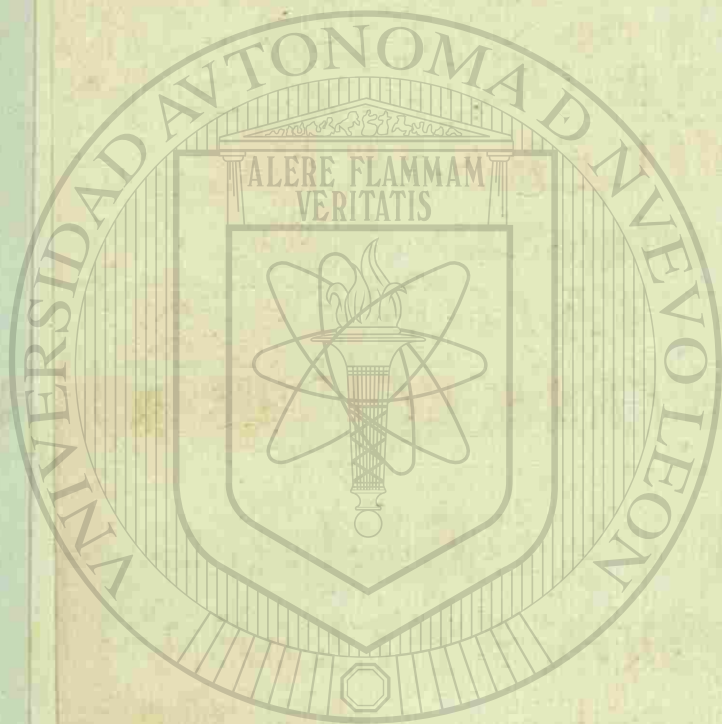
VII Kalendas Novemb.

MDCCL

FONDO
FERNANDO DIAZ RAMIREZ

F1231
E8
C3

FONDO
FERNANDO DIAZ RAMIREZ

ORATIO ✓
SEU. FUNEBRIS DECLAMA-
TIO.
ABITA,
IN. ANNIVERSARIA.
SOLEMNI.
PARENTATIONE
PER-ILLUSTRIS. EQUITIS.
D.D. EMMANUELIS. S
ESCANDON ET LLERA
*Comitis de Sierra Gorda Prefectusque
Provinciis internis Colonie*
A. R. P. F. Francisco Calvo Duran
*Philosophie ex-Lectore Tyronum in Sacra The-
ologia Magistro, V.que. F. O. de Peniten-
tia Commissario Visitatore*
VII Kalendas Novembris Anni
M DCCCI.

ORATIO
SEU FUNEBRIS DECLAMATIO.

Fraternitatem diligite: Deum
timete: Regem honorificate.

Petri I. Cap. II ~ § XVII.

Quocumque aspiceres, luctus, gemitusque sonabant.
Formaque non taciti funeris instar erat.
Ovidius 6. tristium.

UAE miseris mortali-

bus undique, et undequaque perhor-
citur; mundanarum rerum vilitas et
vanitas, hec ex abrupto, precisaeque vite
stamine, aut filo clarius nobis, atque
obrius innatescit. Mors certe, amara

mors, tabida et traucelem mors; dum funeribus inhi-
ans et gaudens, jam sepulchris sepulchralibusque tumu-
lis leta sedet, jam mausoleis cenotaphisque magnificis
pro Solio, Thronoque Regina adutitur; prodens sese nigro
Diademate redimitam, quod ex Mythis, Thyaris, Coro-
nis, cetris, Fegis, Laureolis ceterisque honorum insulis
intertextum, hac circum circa inscriptione terret: Sta-
tutum est hominibus (a) semel mori; Scep-
trumque ferale falcem gestat, cui epitheton: Nemini
parco: manu etiam altera viridens jactat, et ad la-
tera remoret gelidas cineras, spolia et reliquias nostrae
mortalitatis, quos subter pedes habens premit, et calcat,
atque ut arcam Colonus sic excernit, ventilatque. Mors,
inquam, acerba adeo, et rigida cunctorum viventium Do-
mina Magisterium tamen nobile exerceat, edocens, quid

(a) Ad. Hebr. 9. 27.

a concupiscentia oculorum, a concupiscentia carnis et
a superbia vite, quibus mundus tottis feroxet (b) et
erectuat, sit vel sperandum, vel exoptandum. ; O flus-
nam, labilem conditionem nostram! ; O nos miseros et
ingratos vie, ac vite nostre.

Hei, heu Auditores amplissimi: Vos Tem-
plum hoc, Templum Dei totius glorie, Regique tre-
mende, maiestatis concipitis, quod sane temporaneum
est, aulem atratis, bullis laquearibus, lustris singula per-
inromotis circumdatum, coopertum ac vestitum: Vos
tot faces funerari, ferale Cereos, palientes Candelas-
mesto funales in signum condolentis humanitatis et
et religiosi advertitis: Vobis in medio Sanctuarij
sere offert, ac offert obeliscus ille parentationis, lequ-
brui ea Pyra, tam simplici magnificentia fulgens,
quam mystici Hieroglyphici sapientia, vera sapien-
tia abundans: Vestras ab oculis obicitur conditorium
; prohi dolor! Urna sepulchralis, cui Pileo, Gladio, Tac-
ce Iudiciaria ceterisque insignibus super positis, ser-
vatis Defuncti amara memoria reviviscit recu-
derat, corque nostrum non tam blando quam reficit:
Vos abinde Sponsore Christi Sponse Ecclesie plano-
tum, Ministrorum eius luctum et lamentum, obla-
tionem pro praeulo repositam, Auditur lugubres, siti-
cumum lamentationes concentus, et cantica tristis-
sima, et cernitis, et auditis:: Vt quid aliud, ne
multis immoror, ; quid aliud hac civium, ac exo-
rurum frequentia reduplici cimbolorum sono con-

(b.) Joann. 1. 2. 16.

gregata, hac tota Ordinum congerie nocti concolox-
bus pennis convolante ad preclari illius Herois an-
niversariam Depositionem peragendam; ac in om-
nium ore, vultuque merore, quem videtis, deprectum,
atque expressum:: Uno verbo, dum cuncta tristitia,
mortemque redolentia adparent; ; quid aliud quam
ipsum Mortis inigne trophaeum erigitur, despotice-
que ejus dominationis apponimus argumentum et
exemplum? si quidem, Eloquar, an sileam?

Hac ferali significatione testamur
Comitem, Magnanimum Comitem nostrum nec genero-
sissimi sanguinis splendore, nec Castellanae Dignitatis
seu tituli, numerumque Regalium honorate, nec vir-
tutum moralium, Evangelicarumque ornamento, mul-
to minus thesaurorum auri, et argenti, possessionum ve-
rope, ac multitudine, effugere potuisse:: ; Quorum-
autem tendo? ; Ut quid illacerimor? ; Quem ad precem
mea oratio collimat? Conulator sane onerosus ego-
rum, qui cum de tali nocumeto, ac funere vos solari de-
beam (quod quidam, juxta Apostolum (c.) in similibus
contritionibus oratorum Christiani probrum ac preci-
pium est minus) terrorem angoremque vobis incuti-
am et augeam, de mortis horrore disseram, illiusque jura-
ac potestatem in egregium Ducem inculcam, exaltans,
exagorans. Exagerans certe: ; Vbi enim est, mors vic-
toris tua? (d.) ; Vbi stimulus tuus? ; Vbi duleus?
Aborta es in morte hominis huius. Cum Nobilem
Christianum interficis, et mactas, non nobilem trophae-

(c.) Nolumus vos ignorare Fratres de Dormientibus:: ut non con-
turbemini cruce et cetera qui spem non habent. (d.) 1. ad corin-
th. XV. 55. (e) Ecce in proa illius Resurrectionis Domini.

um, sed victoriam inmobilem, tibi que rubor osam conse-
 queris: non illum tu, sed tu teipsum perdis destruisque.
 non ullam vitam adimis, sed mortem miseram, et pro-
 longatam: non mortem, non cladem, non occasum indu-
 cis, sed vitam eternam, orientemque lucidum in eter-
 nitatem. Nam Omnipotente amplexu Christus, id, pa-
 lestra tecum duelloque (e.) confliens, et colluctans miran-
 do, dum vite mortuus regnam, vivus, sponte moriens te
 mortem destruxit vitamque nostram resurgendo (f.) re-
 paravit: Atque hec Auditores clarissimi, hec unica,
 sed vera consolatio, unum sed magnum levamen, dolo-
 risque publici lenitivum in memoria exortu. Obituq.
 Emeriti Ducis, Tribuni Militum, seu ^{Rul}
 Chiliarchæ Legionis inaugurati, ^{D. J.} **D. D.**
EMMANUELIS ESCANDON, ET ^{Cruc}
LLERA. Comitis de Sierra Gorda, ¹⁹⁷
 Præfectique Provinciis Internis Co-
 loniæ seu Novi Santander.

Qui omnes honoravit: Deum timuit: Re-
 gem honorificavit: Fraternitatem dilexit; Deo accep-
 turus; Regi appropinque charus; Civibus gratus, et ju-
 cundus; idcirco haud multum in letho suo flebilis
 cum, etsi morte preoccupatus fuerit, in refrigerio ta-
 men esse pie credatur: quam piam credulitatem,
 et fidem ipse honestissimis suis actionibus sibi-
 metipsi et nobis promeruit: etenim timuit, ut
 monstraturus pergo, Deum; timenti autem Deo.

(e.) Ecclesia in proa navis resurrectionis Domini.

(f.) In præfatione temporis Paschalis.

um (g.) bene erit in extremis; et in die defunitionis, et
 consummationis ejus benedicetur. Regem non solum co-
 luit, honoravit; sed honorificavit, exaltavit, honora-
 biliorum fecit: sicut vero rugitus Leonis ira Regis; et
 quare ros (h.) distillans hilaritas ejus. Inde pro sua in
 Regem fidelitate maximam sibi gloriam, laudem vin-
 marce ribilem, nomenque sibi, ac Familiæ sue compara-
 re debuit eternum. Super omnia (nam et hac virtus po-
 tentior, et potentior est, a Christo, et Apostolis incessanter
 commendata, cum sit apex perfectionis et plenitudo
 Legis.) Super omnia, inquam, humanitatem verum
 Civium, patrioticum amorem, (Evangelicè non equivo-
 cè loquamur) charitatem, seu Proximi dilectionem
 habuit: propter hanc enim in conspectu potentium (i.)
 admirabilis est, et possidebit immortalitatem. Propter
 hanc stabilita sunt bona illius in Domino et (j.) ele-
 mosinæ ipsius enarrabit Ecclesia Sanctorum: Per
 illam obtinuit claritatem ad turbas, et honorem apud
 seniores, (k.) et memoriam eternam huius, qui post
 se futuri sunt, reliquit. Fuit ergo Perillustris noster
 Comes Verus Christianus; Fidelis Servus,
 Regisque Minister; Optimus Civis, et Socie-
 tatis Amicus: quæ tria Petrus Apostolus a Christi
 Discipulis exigit quæque in nostra Heroe præexcellen-
 tior, erit, annuente, farenteque Deo luctuorū huius,
 incomptæque orationis res, sedibus, et finis.

At equidem, dolorem vicem tuam, et
 colonia felicissima olim, nunc in merore ac lachri-

(g.) Eccli. 1.º 13. (h.) Proverb. 20. 2. (i.) Sap. 8. 11. et 13.

(j.) Ecclesiastici 3.º 11. (k.) Sap. 8. 13.

mis jacens Colonia; irascere utique satis tuis, fortu-
 nasque omnes tuas in discrimen venisse plorarem, ni
 periculum, quod videris incurrisse de amissione et fac-
 tum tanti tamque generosi Viri, (factum, quia cuncta
 omnino in te haud immerito dixeris percussa esse atq.
 prostrata) eundem altero inanimabili Regno, eterna
 Beatitudine multo abunde putarem fore resarciendam.
 Qui enim apud Deum, ante Thronum Excelsi, in cuius
 manu, nutuque sunt omnes fines terre; Qui te deserat,
 cui detelinq̃et Patrimonium suum dilectissimum, fruc-
 tum laborum, penitusque Militaris Clarissimi equi ac
 Nobilissimi Progenitoris sui quod etiam proprio san-
 guine, ac sudore, Ecclesie, Regique comparatum, et di-
 catum, rigente adhuc etate, a prima iuventa percux-
 it, lustravit defendit? Queretaro siquidem Nove hu-
 jus Hispanie, in Mechoacanensi Provincia, Duce-
 sique Floridissima Urbe, D. Jacobo Apostolo: (obilli-
 us miram, ut pra traditio est, in sua ab Hispanis
 expugnatione Apparitionem factam) dedicata: Flo-
 ridissima, inquam, nam et eundem Pretore Caput
 est; ac post Capitale Mexicum populosissima, interq̃
 vernitas opulentasque Americę Septentrionalis
 Urbes spectabilior; ut pote quę ad annum proxime
 elapsi seculi octagesimum octavum jam supra sep-
 tem quadraginta millibus Incolarum tenetur: quę
 quę plusquam nonaginta sex Villis, seu Prædijs ru-
 ralibus in sui Præfectura territorio re sitis, ac ri-
 ginta ter Opificii domibus victu vestituque pro-

visa; frequentissimo inuicem (bellum præcipue tam
 rusticarum, quam cultarum) utilissimęque Comercio di-
 ves; ac pabulo spirituali ditior, cum præter numerosam
 pinguisimę Parochialis Cleri Congregationem, utraq̃ue
 Seminarium Conciliare Collegium, atq̃ue pia domos, de-
 cem Fratrum, et Monialium Religiosa Monasteria in
 se contineat; (1.) temperantissimo Climate, saluberris
 aquis, jucundo Celo, comestisque omnis affluentia, et
 ubertate cunctos ad sui incolatum, domiciliumque invitet.
 Queretara aiebam nobilium, præclaręque indolis Virorum
 Matrice, auspiciatissimo celebrandoque die XXV Mar-
 tij, Mundo ac Celo natus, infantięque et buentia ino-
 center transactis, florentem adolescentiam sub Disciplina
 Militari Patris sui, Ducis certe belli, domique Clarissi-
 mi, Ecclesie ac Reipublice jam utilis in Novo Legionem-
 si Regno continuit, duravit, coarctavit. Ex tunc Provinciis
 illis assuetus, conspectusque fuit, quā ad unque LVI. vi-
 te sue annum, quo ex vixis excedebat, millesimo scilicet
 octingentesimo, incoluit, excoluit, adamavit, beneficiis-
 que operibus, atque generosis factis in sui desiderium per-
 tenuit. Quas ergo Regiones vivens adeo corde, et mente
 habuit, nequidquam, o Colonia, dubitas, quin fruens Deo
 amplioreque ideo valens potestate, nullatenus abiciat,
 negligat, vel aspernetur: sed ad propositum orationis re-
 deamus.

En proximum nostro Heroi, radicaleque
 mori, et virtutis encomium: Deum timuit, tremo-
 remque habuit ad mandata et iudicia ejus. Initium
 (1.) Videatur Dictionarium Geographicum Historicum Ame-
 ricę Occidentalis, verbo Queretaro.

sapientie (M) timor Domini: ; at nunquid tantum
principium? Vides iustum Iob de timore Dei ita mag-
nifice predicantem et dicentem: Ecce timor Domi-
ni (m) ipsa est sapientia, et recedet a malo intelli-
gentia: tota ergo res, ac virtus sapientie in Dei ti-
more, ac iustitia consistit. Hanc tamen prudentiam
atque scientiam factorum stulti despiciunt, renuntia-
nt; stulti nimirum, quorum notissima hac nostrae aetatis in-
finitus est numerus, qui altum sapientes, et meditantes
ambulantes in magnis, atque in mirabilibus super se;
astuti circa omnia, (n) reprobi autem in fide; semper
dicentes, et nunquam ad scientiam veritatis perve-
nientes, perfidam illam, procacemque infidorum blas-
phemiam submetipsis assumunt, et alii eorum imitantes;
Quis est Omnipotens agunt, ut (ñ) serviamus ei? Et,
quod postea magis unanimum, et per-ridiculum, molles
Sardanapali, et Caligulae, atque imbelles semi-viri-
dum nihil horum pavent, expavescunt tremore ubi
non est timor; hoc est Cauda semitam Evangelique
iustum tenorem trepidantes; et circa varios eventus
casus huius mundi inevitabiles honoris nempe, im-
mortalitatis, paupertatisve contemnentes, et pallentes
pusillanimes et timidi; uno verbo, nihil preter De-
um, sacrorumque Religionem spernentes, inci-
dunt in Scyllam cupientes vitare Charybdim; atque,
cum umbra fumi pavitent, deborant in igni, ardori-
busque sempiternis scientes se conijciunt.
Abest, et longe abest a Defuncto Comite simile mors.

(ll.) Psalm. 110. 9. Et Eccli. 1. 16. Item Proverb. 17. et 9. 10.

(m.) Iob 28. 8. (ñ.) Ad Timot. 2. 7. (ñ) 2. 15.

trum, et duplex prodigium. Non illum mehercle, quae son-
tes mortuos ultro accincti flagello, Fyrphone, quatit in
sultant.

(o) Torvosque sinistra
Intentans angues, vocat agmina seva sororum.
Vel qui Phlegyas miserrimus improborum Manes
Admonet, et magna testatur voce per umbras:
(p) Disce putram morti, et non temnere Divos:
Neque etiam Ignorior Rhadamantus tenens Iuris si-
ma illa regna:-- Ast non inter lachrymas Iudamum,
Fabulisque jocemur; musica enim in luctu importu-
na narratio, (q) Christiane en agam; Haud, aiebam,
Religiosissimum comitem nostrum Dehemot, seu
Lucifer ille antiquus de consimili impietate, aut infi-
delitate aliqua despectu, Religionis, rerumque vel
Sacerdotum ejus accusabit, arguet, vindicabitque.
Quin potius per simplex ac rectus, timensque Deum,
et recedens a malo, sicut tumentes super se fluctus
maris trepidabat Altissimum, et pondus Religionis
ejus ferre non poterat; Nec utitur Herois plenae,
ac totae sapientia; neque enim.

(r) Caelum, ac terras, camposque liquentes
Lucentemque globum lunae, titaniaque Astra aut que-
sivit, aut curasse rimatus est. Sed sciens quod uni-
versa vanitas, et afflictio spiritus; (s) et quod non
inveniet homo opus quod operatum est Deus ab initio us-
que in finem. (t) preter Musice, Picturaeque Libe-
rales Artes, quibus pro debito otio, et ad animi re-

(o.) Virgilius 6. Aeneidos. (p.) 6. Aeneidos. (q.) Eccli. 22. 6
Famen hic Poetarum florulis in similibus orationibus utuntur
viri exultati inter quos D. Franc. Salesius in Funeribus Philippi
emanuelis de Lorena. (r.) Eccli. 1. 14. (s.) Ecclesie. 3. 11.

relaxationem unus est, hac unica Scientia.

Famem sancta, tecta que sit cuique Pac-
torum sua laus: huic abdita pandat obitus, natura
sinus: ille floribus Artes perhaeret: dulces alius res-
tauret Athenas: dum quis in Aristippi aut Senecæ
præcepta relapsus Socraticæ revolvit opes: aut con-
ciliis Legum, prædixit tentat componere lites, curans
dissolvere difficiles Iuris, Gordianique nodos: Ecce
autem Commis nostri Sapiëntia lucet longè, latèque su-
blimior: videlicet timor Dei, muneri, officioque suo
præsto esse, debita adimplere, morem gerere Superiorum
mandatis, pariterque sui omnes adamussim præstare,
eximplere, persolvere. Atque in primis devota illa, exem-
plarique obediëntia Dei præceptis, Legibus Ecclesiæ, præ-
cipue ac Pro-Regum iussuibus; præsertim vero Com-
munione Paschalis, jejuniorumque equalis observan-
tia, que eheu! in Potentatibus sui Ordinis nimis in-
frequens et rara hodie reperitur: hunc cultum debitum,
ac religiosum præstitum Deo, Dei-Parenti, Sanctique ejus,
et Amicui, atque is humiliter, frequenter, meditati-
tur, et ex animo: hunc procurator ubique, præcipue
autem in Santander, que sibi pro Domicilio erat
Templorum intor, et majestati, summaque reverentia
et honor eis exhibitu: Nunc Sacerdotum affectuosa
veneratio, et amor; eorumque imperfectiones aut
forsan peccata cooperta velataque, saltem excu-
sata omnique accepta: Proh! obitupescite Celi, et e-
porte ejus Ierolamini vehementer: Hodie pleriq.

Sacerdoti, pauciorique Cham revelant pudenda Patrum
suorum eisdem suspensio naso deridentes, et etiam expro-
brantes.

Itine: sed ne diutius quam par est
longa procedat oratio; an iudicium, quod soli Deo repo-
nitum est, circa hunc fixum præcipere, et antevertere
est animus? Procul: Pura perfectaque intentio, et in-
teriora hominis ei, qui plasma et cor; insufflavique
Animam Reservantur. Hoc tantum adficiam: quod
Evangelicam simplicitatem sectatus est; quod nulli scan-
dali præbuit; quodque à vitis illecebrisque carnalibus
maximo pere abstinuit sese. Cetera Deo, cum ipse so-
lus probet homines; et agnoscat; feriat et sanat, mor-
tificet, et vivificet: claudat ad inferos et reducat. Deo ta-
men sunt, que inter alia reticenda non esse videntur;
quod nempe vitam constantem degit austeram, labo-
riosam, necessariam, solitariamque, a tumultu rerum,
rumoribusque hominum quantum illi fieri fuit sejun-
tam, ac segregatam: apprimè enim noverat, mundum mag-
num illum Deo inimicum, bonisque moribus, spiritui-
que paci, ac serenitatis perturbatibum in tantum
prehollere viribus, in quantum ille queritur; ideo ac-
cendere, et urere, quia et nos eidem heremus, et aproxi-
mamus; et quàm fugisse, idem sit jam ac illudere?
contemnere, deque illo gloriari triumphare. At
illud magis singulare, spectabiliusque: Cum namque
homo dives, prepotens, eques, a natura fortunaque
dotibus præclaris conspicuus, matura adhuc tem-

pentuque etate primi Matrimonij lege, et vinculo
solueretur, nullatenus illa per orationem adduci potuit,
ut hymenei rursus retentis deliciis, cor suum alteri
modo, conjugio ve derinceret. Bigamiam ille, et si
non ab Apostolo, vel ab Ecclesia damnatam sapienter
arbitrabatur in Christi fidelibus tanto minus de-
centem esse, quanto grave dentiorum luxurie hali-
tum emittit, pretenditque. Nequaquam, ut Hiero-
nimum ex hoc magnificeamus, cum Eucherio, Ada-
manis, et Manichaei nuptias reprobandus, ac si in-
stituto naturae hominumque praedicationi oppositae
essent, nec ut Montaniste, et Novatiani Biga-
miam, seu Polygamiam succurrant, vel secundas
nuptias tamquam iuxtas, et licitas adstruimus:
minime Libertinis Irreligiosisque hominibus an-
sam damus, quod hinc Fideles a Sacramento Ma-
trimonij arcere studeant, eo fine, ut mulieres sint
communes; ut generationis voluptatem non sub-
sequentia pondera curent; ut demum desperantes
se tradant in operationem immunditiae omnis. Quo-
nam vero iterata connubia libidinis intemperan-
tiam ac estum praefereunt, inde et ab Ecclesia, ve-
lut turpitudine poenitentia digna, aliquando nota est,
et ob aliquam indecentiam irregularem, seu in-
habilitatem ad sacros ordines fuit, eoque onerata.
Prudenter itaque, immo, sancte se gessit Comes nos-
ter dum Comitatus successionem splendoremque
Familiae, Regularis Canonici proposuit; atque na-

tur, aciem impulsurum desiderio perfectionis Chastita-
tis. Clamitet nunc in Seneca. *Stupra Hippoliti* (v.)

Celibem vitam probet

Asterili iuventur; hoc erit quidquid vides

Unius Dei turba, et in se met ruet

Quod uique ad nauceam horum temporum Pseudo-
Philosophi repetunt, obijciuntque. Nobis ad coelibat-
um honesteque viduitatis maiorem praemaximo-
nia perfectionem adserendam, sufficiant verba
Apostoli ita iuxta scriptum Dei testantes, et docen-
tis: Beatior autem erit, si sic permanserit secun-
dum meum consilium:::

Ad ulterius vero transeamus. La-
tior etenim patet campus, uberiorque nobis seges ape-
ritur, dum Dignissimum Comitem non jam Christi-
anum verum, quod, ut praediximus, solius Dei ju-
dicare est; sed Fidelem Regis subditum, atque Ma-
nistam, optimumque Concivem demonstrare ten-
dimus. O more! O deliria! Advenorunt quidem
homines, de quibus Apostolus, cupidi, elati (x) proter-
vi, dominationem sperantes, qui vacuo libertatis
naturalis proque nomine Mundum universum
conciliant, reducunt, tumultuantur, exultant adver-
susque sublimiores Potestates, Reges Unctos Domi-
ni quasi clancum canunt. Sacre Paginae, Veterum
Doctorum, Philosophorum melioris notae, Orato-
rum, Politicorum, Historicorum, etiam Poetarum,
totam retro venerandam antiquitatem rejicien-

(v.) In Hippolito v. 4. 77

tel, eorumque maximū ponderis testimonia, rationes
que flocci, nihilo facientia, non solum Regimen Popu-
lare, seu Democraticum Monarchico anteferrunt,
preponuntque, sed et ut communi utilitati noxiam
Regiam Dignitatem traducunt, despotismi, inma-
ritatis, tyrannidis barbara nota inuadunt. Monar-
chici Regiminis specimen, et finis, blaterat Neuf-
soyus, non est felicitas publica, sed prurata Regum:
pejoraque hinc nostris, ipris debui, ut ex literis pe-
riodicis patet ab impiis sanguinosis que homini-
bus occitanter propalata fiere. Recedite, obsecro,
a Tabernaculis huiusmodi: unguarum, et nolite
tangere vel quæ ad ea pertineant, ne involvami-
cum peccatis eorum; preceptumque salutariū mo-
niti (in Apostolica institutione formati, que sic
se habet: Omnis Anima potestatibus sublimio-
ribus subdita sit: (y.) et obedite prepositis ve-
tris etiam dyscolis (z.) et hoc non tantum
propter iram, sed potius propter conscientiam:
Regi vestro piissimo egue ac Catholico cito, et
semper, ut hactenus, respondeatis, quod Moyses
ad Pharaonem, Principem licet proterrum: ita
fieri sicut locutus est: aut congruentius, quod Jo-
pulus Israeliticus Josue, id ipsum corde, ac ore
proclamare: Qui contradiexit oritur, morte
morietur (a.) En quem defleamus, Dignissi-
mum Comitem, normam exemplarque sub-
diti Fidelis. Quis autem mirum? Cum

ipse purissimus sanguis, qui per venas et arterias
eius circulat, nimirum Familie **ESCANDON**
que recto ordine adique nobilissimum illum Herpe-
rici Liberatorem Rodriguezium Diaz Ac el Vivar
Cid ab Agarenis cognominatum; septem de Lara
clarissimos Infantes, Marchionesque de Sorialcar
splendide munus auerunt. Inter cetera, etiam oportet
ex opere quodam Nobilitatis Hispano articu-
lum qui de verbo ad verbum relatus tenore sequen-
tis est: **ESCANDON**, ait, (b) Progenies
est antiquissima, Fidalgorum Specta-
ta claritatis et Stirpe admodum nota,
in Principatu Asturum Oveti seu
Brigenti, Radix stemmate insignis,
sita ad fines Gallecie. Sui origo, Ge-
nealogia, et ascendentia a longe mul-
tum advenit: Iuxtaque hæc Domus,
Commendatissimis Hominibus, qui Re-
gi Domino suo deservierunt in expe-
ditionibus, Provinciisque, quæ illis
fuerunt demandata, plurimo sem-
per honore, ac sui præhabita exis-
timatione, ut pote veri, bonique HI-
JOSDALGO, seu Viri ingenui, et
Immunes? Quid igitur novi? aiebam:
Cum ipsemet regius sanguis, qui suos ingens per-
actus vitam spiritumque nobilem illi tribuebat

(b) Nobles de los Ojodalgo de España. Tardim delecto,
y vergel a nobles...

fedelitatem etiam amoremque in Regem suum
instillaret; Quid, si animo moventem repetem-
temque exempla suorum ipsius Clarissimi Pa-
tris facta, gesta edocebant, et excitabant? Nam
dum in reductione de la Sierra Gorda juvenem
illum Fyronemque in Militia haberet; quo-
ties illius animos accendisse putatis colloquen-
do: Disce puer virtutem, et laborem ex me, for-
tunam ex aliis? quod Aeneas ad natum Ju-
lum. Toties videns fortasse illum in Barbaros
juvenem inter furentem dixerit.

i MacTe nova virtute puer, scititur ad
Atra?

Ergo, quo Duce, ac belli Magistro unus est,
ejus quoque egregia in armis pro Ecclesia, ac Rege
fuit asecutus. Dum enim gloriose memorie Jo-
sephum ab Escandon, Novi Santander
Dominatorem, Expugnatoresque di-
cimus, i nonne felicem se sui propagnem
EMMANUELEM ipsius Regni Con-
servatorem, Propugnatoresque appelabimus?
Undecimum agetis etatis sue annum, jam
Ducis vicem gerens militabat; a quo honore
per varios meriti, ac militie gradus usque
ad Chiliarchatum, seu Legionis Tribunatum
assumptus est. i Quo autem jure? Quibus ser-

vitis? Testificentur Tamaolipam nove, et vetus Re-
giones quarum sexagesa incolae et animose persequu-
tur est, et feliciter fugavit, perterrefecit raptis que
rebus, pecudumque manibus sepe sepius spoliavit.
Festetur inculta Natio Syhuorumque rupes pre-
altaque Montana Matricis cacumina inhabitans
ad decem annos insidiarum bellum distulerat; que
que ipsius acie industria vigoreque animi omnino
destructa atque consumpta est. Festis sit Barba-
rus ille terribilis Lepanur, Zapata Saa, cuius
aciem seu potius turmam quatuor illius regionis
Orientalibus Provinciis insidiantem: de processu
in Felas, Nipatur vicinis de Sevilla Camargo,
et Reynosa, paucisque militibus de Laredo, confre-
git, exanimavit; quod indomitos illos agrestesque
homines compulsi, ut finem armis imponi cu-
rarent, perorantibus pacem Canoso, et Baptista,
eorum Prefectumque, sive Ducibus. Festis Pris-
ones, ad eodem in humilem concordiam, in civilem
societatem, atque in conversionem, seu Doctrinam
adstricti, et perducti. Festis Falmacanes, quorum
XIX, pro sua quisque Tribu, Legati, et Oratores
ipsius fortitudine permoti, quam in excursionibus
anni **XC** expenti sunt; in Capitali Mexico cer-
nuu petiere, ut ad margines de el Rio Colorado ex
ipsis Missionis locis, seu Conversionis efformaretur;
Statuereturque. Festis sit demum tota Colonie,
terracissima Provincia quam plus decies septem

incursionibus, et cladibus superatis, fractis, disper-
susque Indis quos in ipsos angores seu vallos, vel po-
tius receptacula, caueasque insequabantur; pacifi-
cavit, bonisque, ac Personarum securitatem dedit, con-
ciliavit; seditiorum plurimis in gregaliter ad Me-
xopolim Mexicum perductis. Itaque de ac-
tione militari, quam per quadraginta sex annos, Deo
ac Regi inservienti, active, prudenter exercebat, am-
bibus Majestatis gratias, utilisque: et quam
vero sui rationem reddidisse, exultimatis in go-
vernatione economica, judiciali, et politica:

Nempe ipse postquam Pro-dux
Generalis Militaris, et Politicus Novi-Santian-
der fuerat renunciatus, ter clavum difficilli-
mę illius provincię tenuit, Magistratum, Judi-
caturam, Armorum itidem Imperium gerens:
Præses etiam de Texas paulo post delegatus. Ille
(ex speciali mandato Ep̃m de Flores) oppidum
sub advocacione de la Duma Pastora ordina-
vit, eidemque formam Regiminis induxit. Ille
in inaccessis castris Tamaulipam, duas Villas,
seu oppida (nostrę Dominię de Guadalupe,
et Sancti Josephi) de commissione item
Per celebris Nevilla-Gigedo condidit, erexit,
et stabilivit. Quin et propriis sumptibus

in hoc etiam felicis memorię Primi Comitis
de Sierra Gorda, vestigio imitens, qui pluri-
mas Missiones seu Doctrinas tam in Sierra
Gorda, cui perduelli jugum Hispanę Dominationis
refugit, quam in Littoribus Sinus Mexicani qua-
late patens, quibus de novo Christianissimum et
civilitatem invenit; propriis etiam magnisque
impensis fundavit, auxit, necessariisque providit)
sic inquam, Comes Noster ere proprio Conversionis
Sancti Vincentis, et Francisci Decatas constituit, di-
rexerit, fovit, præque oculis semper habuit (C.) In
cunctis autem hujusmodi muniis ac muneribus
que in Defuncto Comite authoritas? que prudentia?
que dexteritas in rebus gerendis? que firmitas cordis
et animi? que solertia, que Artis Militaris tactica,
Ars illius militaris, que Alexandro, Cyro, Pyrrho,
Hannibali, Saponibus etiam, Pompeiis, quin et
Eugenis, Alexandrisque Farnesis præsertim ignota, non
armatus exercitus, non ordinata fidelesque acies pu-
blicas, veracique Marte devincit; sed in fragoris mon-
tibus, in cavernis specubusque sub etiam viride pra-
tum (scilicet latet angor in herba) Barbaros in-
manesque Indos delitescentes, atque ex improviso
in prædam ruentes, non tam observat, quam vena-
tor, non tam triumphat, quam fugat et expaver-
cit? Peris aperta absconditur in Silva quam fugere,
et devitare, non minor victoria est, in tenui labor,
ac tenuis non gloria.

(C.) Constat hæc omnia ex folio, seu breviculo memoriale
meritorum.

Precipue tamen, i que iprius Comitib
Iudicis probitas, firmitas, et recta iustitie adminis-
tratio? i Que iurium omnium, legumque, Supe-
riorumve dispositionibus fidelitas? An i ut plerique
similes Filii, (d) declinavit post avaritiam, acce-
pit munera, aut pervertit iudicium? (e.) i An con-
sideravit (negligens) personam pauperis, honoravitq.
vultum potentis, iniuste iudicans proximo suo?
i Quis de **EMMANUELE** ab **ESCAN**
DON queratur? i Quis queritur ciem, vel dela-
tionem haudimquam faciat? Audite, o Iudices,
exudimini, qui iudicatis terram; audite discip-
tantes, altercamur ve, et quod sit iustum iuncti-
que tribuite: civis sit ille, sive peregrinus; dives
an pauper; felix seu miser; annulum habeat
auxerum, (f.) seu obiciatur veste sordida; nulla
vobis sit personarum distinctio, nulla varietas,
quia Dei, Regis que vices, et iudicium facitis. Sa-
lus publica, pupillorum, viduarum, Orphanorum,
miserorumque omnium Defensio, iustitie que
constans et perpetua voluntas sint vobis in-
delitius, in: i Quo usque tandem nostra

sece preterit et Oratio? Optimum jam Civem, et Societa-
tis Amicum Proclarum Comitum iugeamus; seu po-
tius a fraternam ejus Charitate latemur, que ut pie con-
jucimur portas Paradysi eidem aperuit; nam Charitas
aperit (g) multitudinem peccatorum. i An etenim
eos illi sumus, qui ut suum de ordine Societatis, fun-
damentisque inequalitatis inter Cives abruendum Sys-
tema adaperuit, utque omnia iuris Gentium princi-
pia evectere possint, statum hominis naturalem, pri-
meum, et originarium incultum omnino bellica-
rumque similem esse pretendunt; quam si homo ex sui
intrinsic non esse directus iure nature, ad societatem
recte ordinatam, et ad virtutem socialem seu civicam;
que tamen dono gratie elevetur ad opus supernatura-
le, et vite eterne meritorium? i Vel aliorum ejusdem
Supradis insaniam adamamus, qui primariam homi-
num conditionem, non jam tantum silvaticam refe-
runt, sed in statu belli universalis omnium in omnes,
et singulorum in singulos, belli inquam, implacabilis,
cum ex ipsa natura constitutione proveniat, furiali
delirio reponunt? Apage apage, i Fabellis; sed Fabula
eheu! que totum a sedibus iuris hominem, mundumque
corrumpunt, et pervertunt. Istis geritis, ac magis so-
lida illa Servatoris nostri documenta, que virtutes ci-
vico morales perficiunt, evangelice que Charitatis pri-
ma clementia fuerit: Degrimus Comer substituens,
hincque imbutur beneficiis principis in ea vere dei
mandatis officia descendit, que ipsius Civibus ama-

bilem vitam, mortem vero etiam horridis Barbaris,
flebilem effecere, ac reddidere. At quidem Pancho-copo,
et Camaxiguair fexu planctu, ululatuque suam
dormitionem deplorarunt; i quid ni et nos fexu huic
beneficentissimo sacra hac parentatione nostraeque
lesibus iuxta faciemur.

Sed optimi in eo Civis qualitates
exponamus. i quiv, unquam eo in primum verior,
aut veratior? quod quidem hominū socialis, prima
ac precipua conditio est; nam tolle veritatem, et
probrum fides publica evanescet. At **COMES** -
Noster talem sese omnino exhibuit, qualis intus
sibi apparebat; verba ejus, et facta ingenuitatem,
animique candorem ingenitum ostenderunt; i
quid ille gratior? Etenim grato memori que sem-
per ammo fuit erga beneficium acceptum; quid
eodem placidius aut urbanius? Dicant qui eo
viri fuisse, etiam inflexores, etiam inimici, etiam
qui iniustus diris faciem ejus lacerabant; refe-
ran, i an non prorsus facilis fuit Comuni om-
nium necessitudini et familiaritati? O vos su-
perbi, indoleque feroxes, qui ceteros despectui ho-
mines habentes, cor tumens, oculos erectos, cervice
elatum, torvam, odiosamque loquelam, velut
verm-deum genus pre se feratis; i an nescitis, quod
(h.) omne animal simile sibi; sic et homo propi-
mo suo? Et quia nec (i.) cuncta possunt esse

in hominibus, cum non sit immortalis Filius homi-
nis? Ecce vos estis ex nihilo, et opus vestrum ex eo,
quod non est: administratio (j.) estis coram Domino,
qui creavit vos, et apud homines, qui oscitantiam
factumque vestrum et exorantur, et remurmurant.

Defuncti **Comitis** conversatio fuit timida, hu-
milis, modesta, affabilis, sincera, simplex, longe
que a fastu illo, mentisque et oris tumore distans,
que vos non tantum Evangelice moderationis igna-
ros quantum inciviles inhonoratos, inurbanosque
ostendit: adde quod in mensa decem erat frugal-
tas; in vestitu, et ornatu sobrietas; in apparatu
cultuque sui parcitas, simplicitaque conjuncte.

Accedebant in gratiam omnium
consiliandam. Religio devota; Pietas erga Parentes
et Patriam; Obsequantia erga Seniores, alios ve Offi-
cio, aut Dignitate prestantes. Magnanimitas seu
moderatio, sobrietasque animi in honoribus; Libera-
litas erga omnes; Magnificencia Verecundia nobilis;
comitas, Benignitas, tolerantia injuriarum::: Si
autem que ad Vixum publico bene occupatum, do-
tes, pertinent, attendatis, Optimum etiam Civem,
Dignumque Regis Ministrum in eo agnoscere
fas est. Huiusmodi enim privati Civis fuit
verus absque simulatione, et hypocrisi; sincerus
absque adulatione, et jactantia; Gratus fidelisque
Amicus sed non in gratitudine, aut amicitia in-
iustus, vel turpis; Comes et Humanus, festivus

etiam, lepidique sermonis, sed non facibus, parari-
tus seuera vel abunde ceteris demissus et abjectus:
sic in Duce Magistratuque repositus. Fortitudi-
nem sine temeritate, et audacia; Activitatem
sine recordia, et presumptione; Honorem absque
ambitione, desideriove inanis glorie; Zelum abs-
que ira et crudelitate; Iustitiam Vindictamque
publicam, sed mansuetudine, et clementia pla-
cibilem: Summatim, Iudicium rectum, iustum,
integrum, sed benignum, mitem, ab invidia, et dis-
cordia, a contentione, et rixis, partiumque studio
maxime alienum.

Super omnia autem charitate pre-
valuit, que proximorum, communemque utilitatem
propter Deum quæsit, et amat. Unum tamen in hoc
laudis. Speciminè pro cunctis loquatur opus, quod
de dilectione inimicorum est: nam hec Christianam
Charitatem non tantum probat, et commendat quan-
tum illius est summa, et apex dilectionis. Patet
ergo Inscriptum Regium pie felicique recorda-
tionis Caroli III., ab Episcopo Bailio Bucaceli
revivum et executioni mandatum, quo Defunc-
to Comiti integra amplaque conferebatur potes-
tas, (postquam quorundam in Patrem Comitem
delationes, et accusationes fundatas, irritaque
declaratum fuit,) ut contra illos, tamquam

iniquos Actores jure procedere; ab eisdem nocumen-
ta et damna, que Domo ac Famille sue de prolixis-
sima illa lite emanarant, repetere, atque jure (K.)
exigere posset. Quid ad hec **EMMANUEL**
ESCANDON? Illo contentus: Habe curam de
bono nomine: non tantum estimata omnia cau-
se impendia, que ad ultra 25000 uncialium ar-
genteorum numerorum creverant, condonavit; sed
et Cauantes, quo usque illi potis fuit, adiuvit, fovit,
nilleque alia eisdem monete pondera illis gratifi-
candis, excipiendis a sectandis generose expendit:
ipsium erga alios completis oppositorum et hostes;
Proh Evangelice Charitatis ostentum!

Ut quid postea commemorare, vel
elemosinas continuo distributas; vel stipendia Prefec-
tuz sue manualia, a quibus solvendi numquam non
disceptantes liberavit; vel decem milia Ponderum
seu denariorum adgenteorum per prima vice, rur-
sus vero totum suum Honorarium Catholice Re-
gi in subsidium bellicum renuntiata, et donata;
vel denum cetera illa omnia, que nostri Herois
beneficentiam, et latitudinem cordis usque ad po-
llicita sublimare, effereque possunt. Que cunc-
ta Christiane Charitatis supererogatoria officia
exemplarissima bonorum suorum ultima, supre-
maque dispositione clausit: preter enim prissi-
ma quedam legata premiorumque et donatio-
num clientibus, Mercenariis, Vsurpatoribus etiam

(K.) Talor dicho Heredero y herederos de su casa y de su dote
contra quantos pudiesen y deban deducirlos así por los danos atra-
idos y menoscabos

fructum suorum laudabiliter factas, totam liberam
 sibi dedit massam, quæ quidem ad copiosam sum-
 mam accendit, numeraturque, in suffragia
 pro Purgatorioque Sanctorum Animabus esset
 destinavit, reliquit. Quo certe Amicos sibi ex
 mammona iniquitatis querens, et faciens, tot
 prole ante supremum Tribunal iudicis constituit,
 præmisit Patronos, Advocatos, quot prædictas
 Christi Spomas, Crucis characteri jam signatas,
 epules tamen, incarceratasque Animas vel
 allevavit, vel potius omnino e penis eripuit.
 Unde in magnificenti ipsius commendationem,
 maioremque ostensionem; quod Luminari Ma-
 ximo, Rubeo Sydexi Academicus Picinellus
 (1.) accomodat lemma, et epigraphem, id ipsum
 scilicet. **Major in suo occasu, De-**
functo nostro Comiti et succipiat, et in
laudi ejus coronam vindicemus.

Facius autem erit, si uno ex im-
 pignibus quæ nobilitatis Familiæ **ESCANDON**
 monumenta præbent, **Clarissimi Comitis**
 memoria gesta que exprimantur, symboloque
 notentur: nimirum Clypeo, seu Umbrone Splen-
 didissimo aurea Crucis decorato, distinctoque,
 quem talis inscriptio brevi laconismo exhor-
 net, et declaret **A CRUCE LUX:** nam

revera a Cruce tota Defuncti Comitis claritas
 et honor Crucis amore et exemplo Deum
 timuit: Regem honorificavit: Frater-
 nitatem dilexit: Pro Crucis fulgore tot in con-
 servatione, et Defensione Colonie tulit labores, sus-
 tenuit exumnas. Quos etenim itinexum longos
 an fractos superare debuit? Quas diversarum Re-
 gionum intemperies, elementorum furibundam
 vim, rigidiore anni Stationes experiri, vincere
 fuit opus? Quoties epulis ac vestibus insolitis,
 insuetisque ali, et uti? Quoties fluminum lubri-
 ca vada tranare, pluviarum umbræ perfundi, mon-
 tium rupiumque aspera cacumina trajicere; sub
 dro sub Jove sereno dormire, moribus, aculeis que
 stellionum, scolopendrorum, phalangiorum, cul-
 cum, ac aliorum insectorum turbe obnoxium et
 expositum? Quod totum pro signo Crucis exal-
 tando, exugendis Labaribus Religionem. **LUX**
ERGO A CRUCE. Age ergo, Faciamus mor-
 tuo nostro luctum secundum meritum ejus, ita
 enim suadet Ecc. (11.) Nobilissimumque ejus
 spiritum in Coelos præuntem, ut de virtute Cru-
 cis, cui se adeo credidit, expectare est; etenim
 lemur, et siccis oculis vel præ gaudio dulciter
 manantibus suspiciamus, et sequamur. Ut
 nam saltim corpus ejus christalina lacrima
 rum nostrarum Unda conclusum potuissemus
 immortalitate, et longinquæ posteritati trans-

Intere.
DIXI.

UAN

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

107

1